

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 236. An & qualiter specialiter puniantur rei homicidii deliberati, & num excludantur ab asylo locorum sacrorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

quia dubitat, num suum consilium influxerit in homicidium. Porro regulam illam, quod in dubio pars tutior sit eligenda (uti in presenti casu facit, qui se pro irregulari habet, & hinc abstinere & c. susceptione & ministerio ordinum ad evitandam irreverentiam, cui se exponit non habens se pro irregulari) habere specialiter locum in dubio commisi homicidii, & non universaliter in dubiis juris aut etiam facti aut respectu aliarum irregularitatum, docent Sanch. l. c. n. 4. 8. Suar. cit. f. 6. n. 8. Avil. l. c. d. 2. du. 5. concl. 2. quos citat & sequitur Pirh. n. 60. quia in dubio delicto alius reus est absolvendus, etiam si nihil egerit, cum favorabiliores sint rei quam Actores. Reg. 125. ff. de Reg. juris. & leg. 11. cod. in 6. Notandum insuper, dicitur de homicidio non habere locum in dubio de mutilatione. Sanch. l. c. n. 49. quia, quamvis quod ad irregularitatem aequiparentur homicidium & mutilatio, solum tamen in dubio facti homicidii jure statuta & expressa est hæc irregularitas, adeoque non extendenda ad dubium facti de mutilatione, quæ non est proprie homicidium. Notandum item, quod, quamvis in dubio facti homicidii censeatur quis debeat irregularis quod ad inhabilitatem suscipiendi ordines & ministrandi in illis, non tamen quod ad alias pœnas censendus est irregularis, v. g. ut privetur beneficiis habitis, vel aliâ penâ ordinariâ homicidii puniatur, cum pœna ordinariâ imposita certo delicto non debeat imponi propter delictum dubium, sed ad summum extraordinariâ pro qualitate dubii, ita Pirh. cit. n. 60. cum Sayro l. c. c. 13. n. 25. Sanch. l. c. c. 10. n. 45.

Quæst. 233. Num liceat interficere iniquum accusatorem, falsos testes, à quibus imminet falsa accusatio & iustificatio, & iudicem, à quo pronuntiantur injusta sententia?

Resp. negativè juxta damnatam ab Alex. VII. hæc propositionem: licet interficere falsum accusatorem, falsos testes & falsum iudicem, à quo iniqua certè imminet sententia, si aliâ viâ non potest innocens damnum evitare, cujus propositionis iusta damnatio vel ex hoc factis à posteriore probatur, quod, si hoc liceret, innumera sequerentur absurda, & mala, dum amore proprio exæcati se reputarent, & dicerent innocentes, etsi tales non essent, & occidere niterentur præfatas personas, quin & ipsi iudices, accusatores & testes, ut secutos se redderent, reum vel judicialiter vel privatim occiderent, etiam non exigente justitia, aut occidi facerent, ita Reiffenst. h. t. n. 140.

Quæst. 234. Num occidens aggressorem, quem prius iniquè ad aggrediendum incitavit, fiat irregularis?

Resp. Eum, qui contumeliosis verbis, alapa, adulterio uxoris, similive injuriâ alium injustè affecit, indeque eum ita irritavit, ut injuriantem occidere nitatur, illum, inquam, aggredientem se injurians, servato moderamine inculpatae tutelæ occidere posse absque eo, quod incurrat irregularitatem, tenent Sylv. v. homicidium. 8. q. 8. Sotus L. 1. de iust. q. 1. arg. quos sequuntur Reiffenst. h. t. n. 151. ex ea ratione, quod licet injurians culpabilis sit, dederitque causam ad talem aggressionem sui, per hoc tamen nullum triburum jus injuriato, ad vindicandum se lethaliter autoritate propriâ, & mortem intentandi injurianti, ideoque, si nihilominus eam intentet, injustus invalor est, & consequenter ab injuriante servato moderamine inculpatae tu-

telæ occidi potest, quod tamen moderamen non servabit is, dum fugiendo vitam servare potest, cum ei tam ignominiosum non sit, fugere & declinare iram illius, quem injustè prius irritavit. Fore tamen etiam in tali casu occidentem irregularem, si ex præcedente injuria sua inferenda hujusmodi homicidii periculum prævidisset; notant Gutt. q. 4. can. L. 2. c. 6. n. 43. Mol. de iust. tr. 3. d. 72. n. 2. ex ea ratione, quod licet tale homicidium injustum non sit directè ratione defensionis, sit tamen injustum indirectè & in causa, ac propterea subiectum irregularitati.

Quæst. 235. Quodnam proprie & specialiter hic dicatur deliberatum homicidium.

Resp. Non quodvis homicidium voluntarium, etiam directè intentum, dicitur deliberatum proprie, prout hic terminus is accipitur, sed illud, quod præviâ animi deliberatione, concepto proposito alteri inferendi necem, ex intervallo commissum est, qualis deliberatio & animi propositum, num ex intervallo præcesserit illationem necis, arbitrio Judicis facti qualitatem, & circumstantiis accuratè ponderantis relinquendum, dicit Wicstn. h. t. n. 86. cum Menoch. de arb. cas. 361. n. 1. Farin. pr. crim. q. 125. n. 9. quique tale, seu pro præmeditato habendum esse ajunt, quod nullâ præcedente irâ vel rixâ aut iustus aliquis dolus similive passio præcessit, quod ab inimico capitali ex insidiis vel proditoriè seu amicitiz simulatione post necis inferendæ iustitiam, comminationemve, prævio de ea inferenda tractatu & consultatione, congregando Socios, aliâque ad aggressionem necessaria comparando, præter morem armis se accingendo, cædis locum frequentando, ad fugam tutumque receptum omnia præparando & c. patratum est, ita Wicstn. l. c. quæ omnia indicant requiri ad tale homicidium deliberationem ex intervallo præcedentem, ita ut, si quis casu obviam habens inimicum irâ commotus eum interficiat, non dicatur homicidium deliberatum, nisi appareat aliunde illum jam antè deliberasse occidere. Clar. §. homicidium. n. 8. suntque hæc & similia conjecturæ, ex quibus necessariò formanda probatio commisi homicidii deliberati, dum ea, quæ in animo consistunt, soli Deo nota, aliter probari nequeunt. Clar. l. c. ubi etiam, quod aliud sit præsumere animum occidendi (quæ præsumptio fieri potest ex loco corporis, in quo inflictum vulnus, ex genere armorum, ex multitudine vulnerum) aliud præsumere homicidium factum præmeditatò.

Quæst. 236. An & qualiter specialiter puniantur rei homicidii deliberati, & num excludantur ab asylo locorum sacrorum?

1. Resp. Primò in genere: Sicut delictum homicidii præmeditati multò gravius est delicto homicidii simplicis, v. g. commisi in rixa subito orta, aut vehementiore passione animi, ita gravior animæaversio in homicidas deliberatos utroque jure constitutarum pœnarum certior executio, difficiliorque remissio, & quidem difficillima relaxatio irregularitatis ei statuta, ut constat ex praxi Curiarum utriusque fori, teste Wicstn. h. t. n. 82. Reiffenst. n. 60. loquens in genere de homicidiis qualificatis, inter quæ est homicidium præmeditatum.

2. Resp. Secundò; homicidas deliberatos sacrorum locorum asylo non defendi, sed inde extractis prome-

promerita supplicia inferenda, statuunt Jura Civilia. *Novell. 17. c. 7.* Quae tamen eorum dispositio secundum se insufficientis foret ad privandum eos hac immunitate, nisi à Jure Canonico. *Can. id constitutum. 17. q. 4. & c. inter alia. de immunit. Eccl. expressè approbata*; quippe cujus solius est statuere de negotiis concernentibus religionem, qualis est materia hæc immunitatis Ecclesiastica. Ab eo itaque illis denegatum quoque asyllum in loco sacro & religioso, tradunt. *Clar. L. 5. §. fin. q. 30. n. 12.* aliis citatis, qui etiam communem vocant, dicens ab ea in practica non recedendum. item *Decian. tr. crim. L. 6. c. 28. n. 15.* *Fachin. controvers. L. 9. c. 3. §. ego.* *Mol. de l. & l. tr. 3. d. 23.* quos citat & sequitur *Wiestn. h. t. num. 89.* adducentes illud *Exod. c. 21. vers. 14. Si quis per industriam occiderit proximum suum & per insidias, ab Altari meo auelles eum, ut moriatur.* Quod præceptum judiciale legis veteris etiam extinctum morte Christi, *Gregor. IX.* tamen transferendo illud in Decretales, *c. 1. h. t.* fecit esse juris Ecclesiastici. Quod ipsum non solum ad occidendes ex insidiis strictè loquendo (quæ occiso est quasi species quædam Homicidii deliberati) sed indiscriminatim ad omnes deliberatos Homicidas, tanquam insidiarum vitæ proximi structarum ipso nocendi proposito reos, extendunt aliqui, & quod illis præcluso Asyli perugio statutum sit capitale supplicium, confirmant illo *Exod. c. 21. vers. 12. & 13. qui percusserit Hominem, volens occidere, morte moriatur, qui autem non est insidiatus, sed Deus tradidit eum in manus illius, constituam ei locum, in quem fugere debeat.* Cujus textus pars prior statuens pro pœna mortem, loquitur de volente, hoc est, intendente præmeditatò occidere, pars altera de occidente sine proposito, cui tanquam magis commiseratione digno statuitur locus refugii & immunitatis.

3. Resp. Tertio: Num verò indiscriminatim quicumque deliberatè Homicidii rei Jure Canonico puniantur privatione privilegii immunitatis seu Asyli, in eo, inquam, non conveniunt AA. idque ob diversas *cit. c. 1. h. t.* desumpti ex *c. 21. Exodi* interpretationes, quam diversitatem tantam esse ait *Wiestn. n. 93.* ut *cit. c. 4.* tanquam sensus ambigui juxta *Bart. & Felin.* ad decisionem causarum, præsertim ad Homicidarum deliberatorum indiscriminatim omnium exclusionem juris instar allegari nequeat. Sic primò volunt aliqui, hoc textu venire Clericos criminis hujus reos, quod non nisi morte civili per dignitatis, beneficii, officii Ecclesiastici privationem aut degradationem à Ministerio Altaris amoti damnentur morte naturali, absque eo, quòd gaudeant privilegio Asyli. Quod idem dicendum de Laicis, dum ab Altaris participatione & ipsa fidelium communione remoti. Secundò alii præter nocturnos agrorum depopulatores, de quibus *c. sicut antiquitus. 6. q. 4.* & eos, qui Homicidia vel mutilationes membrorum (intellige etiam non præmeditatò) in ipsis Ecclesiis vel earum cæmisteriis committunt, à Sacro Asylo cum *Innoc. & But.* excludi volunt solum latrones, qui in publicis viis viatores ex insidiis occidunt. Tertio alii *cit. c. 1.* ab Asylo excludi volunt solum homicidas proditorios, ut *Archid. in cit. c. 1. v. etsi fortè.* *Hofst. ibid. n. 2.* *Anchoran. n. 2.* *Fagn. n. 4.* *Farin. L. 1. conf. 76. num. 18.* de Franchis. *decis. 713.* *Sperell. decis. 23. n. 18.* juxta quod colligitur ex verbis *Exodi l. c. v. 14. Si per industriam occiderit proximum suum & per insidias, ab Altari meo*

avelles eum, ut moriatur. Utpote quæ de Homicidio propriè proditorio & doloso, amicitia vel reconciliationis simulatione commisso, ut patet exemplo Joabi occidentis *Abner & Amasam* specie amicitia deceptos. *reg. L. 1. c. 3. v. 16. & c. 20. v. 7. & 10.* Verùm de utraque hac specie Homicidii deliberati ex insidiis, & proditori in particulari, in sequentibus.

Quest. 237. Ex insidiis patratum Homicidium quod sit, quas pœnas incurrat, & num defendatur asylo?

1. Resp. Ad Primum: Homicidium hoc, quod Homicidio deliberato superaddit qualitatem insidiarum structarum, dicitur illud, quod via lateri insidens, ibique absconditus expectansque illac transeuntem nihil tale prævidentem improvisò adoritur & occidit. *Clar. L. 5. §. Homicidium, n. 9.* *Wiestn. h. t. n. 98.*

2. Resp. Ad Secundum: Homicidium ex insidiis perpetratum, uti longè atrocius eo, quod aperta vi commissum, ita semper graviore pœna puniri consuevit, unde & ipse conatus, si ad actum proximum processisset, capite plectendus, etiam illis, cui ex insidiis inflicto vulnus lethale animo occidendi illum, præter spem convaluisset, adhuc pœnà ordinarià Sicariis statutà puniendum tradit. *Ant. Math. in L. 48. ff. de Sicar. n. 4.*

3. Resp. Ad Tertium: In eo non satis convenire AA. jure veteri decretalium ex insidiis Homicidium committentes non defendi asylo satis certum videtur, ac ita asserit *Wiestner. h. t. 101.* citatis quamplurimis, & inter ceteros *Claro. §. Homicidium, n. 9.* & *§. fin. q. 30. n. 13.* qui tamen absque eo, quòd signatè meminisset juris veteris, absolute ita pronunciat, & tanquam sententiam communem & in practica servandam defendit *Covar. L. 2. ver. c. 20. n. 7.* qui tamen Homicidium insidiosum cum proditorio confundit. *Sanch. conf. L. 6. c. 1. du. 8. n. 26.* ubi tantùm de Homicidio proditorio. *Suar. tr. 2. de relig. L. 3. c. 11. n. 12.* *Decian. tr. crim. L. 6. c. 28.* *Placha in epitome delictorum. L. 1. c. 21. n. 6.* qui ferè omnes scripserunt ante *Gregor. XIV.* cujus constitutio, de qua mox, in contrarium editatur. Idem esse seu non defendi illos asylo locifacri, adhuc hodie dum non obstant *cit. constit.* illà Gregorianà sustinent *Gambacurt. L. 5. de immunit. c. 28. n. 3.* *Marius Italus L. 1. de immunit. c. 5. §. 4. n. 3.* *Matth. de re crim. contrav. 30.* *Greslet. Anatom. necis prodit. §. 9.* ipsa illa *constit.* Gregorianà nixi tanquam fundamento suæ opinionis, utpote quæ expressè asylo excluduntur Homicide proditorii, Homicidium autem proditorium & insidiosum sunt ejusdem significationis seu nomina Synonyma. Quod si verum, uti variis rationibus quam fulissimè evincere conantur AA. apud *Wiestn. n. 105.* usque ad *n. 111.* Idem perperam diceret sentire illos contra *TT. & JC.* plerosque, dum ii juxta *cit. constit.* tuentur, Homicidas proditorios non defendi Asylo Sacro. De cetero tantùm non certum hodie dum esse contrarium, nimirum interfectionem inimici purè ex insidiis, nullà amicitia simulatione interveniente seu absque prodicione propriè tali factam, jure constitutionis Gregorianæ nulli Homicidæ, nisi sit latro publicus vel Homicidium in Ecclesia aut cæmisterio vel proditoriè aut per assassinum committens, denegantis perugium ad Asylum Sacrum, non excludendam Asylo, maximo consensu tradunt tam *TT.* quàm Canonistæ, quotquot immunitatem Ecclesiasticam